

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-методичної роботи
Карина ЦЕМАНКАЛО

ЕКОНОМІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань *05 "Соціальні та поведінкові науки"*
Спеціальність *051 «Економіка»*
Освітній рівень *перший (бакалаврський)*
Освітня програма *"Економіка та економічна політика"*

Статус дисципліни

вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Завідувач кафедри
державного управління, публічного
адміністрування
та економічної політики

Наталія ГАВКАЛОВА

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри Державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

Протокол № 2 від 01.09.2022 р.

Розробник:

Кліменко О. М. к.е.н., доцент

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Порівняльний аналіз економічних систем в сучасному періоді набуває особову актуальність у зв'язку з активним розвитком реформування економіки в нашій країні. Досвід вибору країнами моделей розвитку своїх економічних систем – це та сучасна область знань, яка в Україні застається малодослідженою та мало визнаною. Навчальна дисципліна «Економічна компаративістика» критично використовує досягнення різних теоретичних шкіл, аналіз неокейнсіанських, неокласичних, інституціональних і неоінституціональних економічних систем, що дозволить розширити знання соціально-політичних процесів та механізмів дії різних економічних систем у сучасному суспільстві, отримати історичний досвід розвинутих країн, систематизувати знання про сутність економічних систем різних типів країн.

Особливістю навчальної дисципліни «Економічна компаративістика» є те, що проводиться не просто опис різних видів економік і порівняння їх по деякому досить довільному набору статистичних параметрів, але саме зіставлення типів економічних систем (типологізація). Пропонується виділення й зіставлення структурних елементів економічних систем, що дозволяє покласти в основу їх класифікації й порівняльного аналізу чіткі соціально-економічні критерії. Саме це дозволяє глибше зрозуміти як особливості окремих економічних систем, так і закономірності світового господарства епохи глобалізації в цілому.

Мета навчальної дисципліни:

формування фундаментальних знань теорії та практики дослідження національних економік, що існують у різних суспільних системах, розуміння різних економічних систем як конкретних стадій розвитку економічного типу суспільних відносин, діагностика подібностей та розходжень між ними на основі моделей та стратегій соціально-економічного розвитку для визначення компетентного досвіду їх впливу на економічні процеси і функціонування національних економік.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	4
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
«Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Макроекономічний аналіз».	«Інституціональна економіка», «Економічна політика»

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері економіки та економічної політики та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Аналіз розвитку економічних систем

Тема 1. Предмет і метод економічної компаративістики

1.1. Поняття «національна економіка». Різні підходи до визначення її втримування. Критерії класифікації національних економік (структуроутворюючі, соціально-економічні, кількісні й динамічні). Саморегулюючі й культурно-культурно-регульовані економічні системи. Докапіталістичної, капіталістичної, соціалістична економічної системи. Доіндустріальна, індустріальні й постіндустріальна економічні системи. Традиційні й нетрадиційні економічні системи.

1.2. Змішана економіка. Багатоукладна економіка. Госкапіталістична економіка.

1.3. Методи порівняльного аналізу національних економік. Соціо-просторові й соціо-часові зіставлення.

Тема 2. Багатоваріантність розвитку економічних систем

2.1. Можливість варіацій економік у рамках однотипних суспільних систем. Роль економічних і неекономічних факторів (культура, традиція, релігія, соціальний капітал, інститути, політичні й історичні фактори) розвитку і їхній вплив на формування й функціонування економічної системи. Соціально-економічні відносини, соціальні й економічні показники, критерії порівняння.

2.2. Наявність специфічних (загальних і часток) критеріїв ефективності в різних типах економічних систем. Проблема універсальних критеріїв для межтипового зіставлення економічних систем.

2.3. Техніко-економічні параметри порівняння. Порівняння відносин, що визначають спосіб координації. Порівняння способів з'єднання виробника із засобами виробництва. Параметри порівняння відносин власності. Параметри порівняння відносин відтворення й механізмів функціонування економічних систем. Порівняння соціальних і інституціональних параметрів.

Тема 3. Типологізація ринкових моделей розвитку.

3.1. Основні варіанти розвинених ринкових соціально-економічних систем. Ліберальна модель (або Англо-саксонська модель); азійська модель (або Східно-азійська модель); модель соціального ринкового господарства (або Рейнско-Альпійська модель); корпоративистська й нео-корпоративистська економічна модель (або Італійська, Португальська й Шведська моделі).

3.2. Порівняльний аналіз економічної ефективності основних капіталістичних моделей. Соціальні й гуманітарні результати. Взаємодія різних типів розвинених ринкових економічних систем і проблеми глобального миру.

3.3. Нагромадження некапіталістичних тенденцій у зрілому індустріальному капіталізмі. Постіндустріальний капіталізм. Проблема генезису різних соціально-економічних систем на постіндустріальній основі.

Тема 4. Порівняльний аналіз ринкових моделей розвитку

4.1. Типологізація капіталістичних економічних систем. Критерії типологізації ринкових економік. Механізм прийняття рішень (централізовані або децентралізовані). Економічні інститути. Правила (формальні й неформальні). Економічні ресурси. Природа й ступінь індивідуальних воель і прав. Стимули (моральний, матеріальні, примусові).

4.2. Цілі державного втручання. Розміщення ресурсів, розподіл ресурсів, стабілізація. Співвідношення плану й ринку.

Тема 5. Економічні моделі розвинутих країн

5.1. Основні моделі ринкових економік. Англо-саксонська модель (на прикладі США, Великобританії, Ірландії, Канади, Австралії, Нової Зеландії).

5.2. Загальні й специфічні характеристики. Східно-азіатська модель (на прикладі Японії). Рейнско-Альпійська модель (на прикладі Німеччини). Шведська модель (на прикладі Швеції, Норвегії, Фінляндії). Корпоративна модель (на прикладі Італії).

Тема 6. Типологізація моделей розвитку, що формуються.

6.1. Економіки, що розвиваються як особливий тип соціальних і економічних систем. Загальні риси й специфічні ознаки. Теоретичне пояснення феномена економік, що розвиваються.

6.2. Традиції як основа поведінки індивіда й життя суспільства. Природні виробничі чинності й відносини особистої залежності. Примітивна економіка.

6.3. Східне суспільство як ранній тип командної економіки. Феодалізм. Концепція «залежного капіталістичного розвитку». Концепція багатокладної економіки. Концепція стадій економічного росту.

Змістовий модуль 2. Структура і моделі розвитку економічних систем

Тема 7. Порівняльний аналіз моделей розвитку, що формуються.

7.1. Критерії типологізації економік, що розвиваються. Рівень розвитку, рівень добробуту, рівень індустріалізації, співвідношення соціально-економічних укладів, роль у міжнародному поділі праці.

7.2. Найменш розвинені країни. Проміжне положення нових індустріальних країн. Проблема відсталості й способи її подолання. Особлива роль держави. Перспективи розвитку, що «доганяє».

7.3. Формування змішаних соціально-економічних моделей розвитку у світі, що розвивається. Традиційна модель і її варіанти. Держкапіталістичні економічні системи. Проблема бюрократії й «бюрократичного капіталізму». Нео-традиційна економічна модель. Латиноамериканські соціально-економічні моделі розвитку. Ісламські соціально-економічні моделі. Структурної й системні (внутрішньої й зовнішні) перешкоди на шляху формування стійких соціально-економічних систем у Тропічній Африці.

Тема 8. Економічні моделі

країн, що розвиваються

8.1. Порівняльний аналіз економік, що розвиваються. Співвідношення докапіталістичних і ринкових способів розподілу ресурсів, особливості економічних функцій держави. Структура форм власності. Роль неформальних інститутів. Генезису й природа тіньової економіки в країнах, що розвиваються. Співвідношення сучасних і традиційних форм взаємодії капіталу й праці. Наявність форм докапіталістичної експлуатації. Способи мобілізації ресурсів для фінансування економічного росту. Особлива роль держави. Рівень, диференціація й способи розподілу доходів.

8.2. Специфіка економічних детермінант соціальної стратифікації. Проблема маргіналізації соціальних груп у країнах, що розвиваються.

8.3. Місце й роль економік, що розвиваються, у світовому господарстві. Перспективи соціально-економічного розвитку економік, що розвиваються, в епоху глобалізації.

Тема 9. Типологізація трансформаційних економік

9.1. Типологізація перехідних економік. Загальні й специфічні риси перехідних економік. Критерії типологізації перехідних економік. Лібералізація ринків факторів виробництва.

9.2. Зміна ролі й функцій держави. Децентралізація прийняття економічних рішень. Зміна прав і форм власності. Зміна економічних механізмів. Зміна правил. Зміна способів мобілізації ресурсів.

9.3. Соціалізм як некапіталістична суспільна система на індустріальній основі. Моделі соціалістичної економіки: “ринковий соціалізм”, “командний соціалізм” і самокерована соціалістична економіка. Загальні й відмітні риси. Бюрократичне опосередкування доступу до засобів виробництва й формування цілей виробництва. Співвідношення грошових і негрошових стимулів у мотивації праці. Реальний розподіл прав власності. Структура форм власності. Наявність “несоціалістичних” (недержавних) секторів економіки. Способи мобілізації ресурсів економічного й технологічного розвитку. Диференціація доходів і способи їхнього одержання. Криза економік “реального соціалізму” як криза нереалізованих цілей. Співвідношення ринку й плану.

Тема 10. Порівняльний аналіз трансформаційних економік

10.1. Соціально-економічні моделі розвитку трансформаційних економік. Східно-європейські моделі (на прикладі країн Східної або Центральної Європи). Китайська модель

10.2. Перехідні економіки як особливий тип соціальних і економічних систем. Основні способи й методи соціально-економічної трансформацій. Програми й результати трансформаційних процесів у країнах Вишеградської групи, Китаї й В'єтнамі. Дискусії про причини кризових явищ і росту в перехідних економіках. Темпи й форми лібералізації перехідних економік. Формування нових цілей виробництва, критеріїв ефективності й стимулів до праці. Перерозподіл прав власності: що, скільки, як і ким приватизовано. Мобілізація ресурсів для фінансування відтворення й проблема структурного пристосування економіки. Способи подолання макроекономічної нестабільності. Зрушення в рівні, диференціації й способі одержання доходів. Боротьба за нове місце у світовому господарстві.

10.3. Соціально-економічні моделі, трансформаційних економік. Перспективи в країнах Центральної й Східної Європи. Імітація й адаптація соціально-економічних моделей розвинених капіталістичних країн. Симбіоз елементів ринку й командного керування економікою. Формування специфічних особливостей нових економічних систем.

Тема 11. Формування нових моделей розвитку

11.1. Вплив світогосподарських відносин на функціонування соціально-економічних систем різних типів. Дифузія мікро- і макрорівнів економічного життя. Інтеграція й маргіналізація. Зміна ролі держави. Основні протиріччя. Еволюція основних моделей розвитку під впливом науково-технічного прогресу й глобалізації.

11.2. Формування нової соціально-економічної моделі розвитку Модель, що базується на знаннях, і глобального інформаційного суспільства. «Партиципаційна» соціально-економічна модель (або модель участі).

11.3. Вплив науково-технічної революції на організацію й ефективність економічної діяльності в розвинених країнах. Нова модель розвитку - «економіка, що базується на знаннях» (на прикладі Ірландії та Фінляндії): відмітні ознаки; показники ефективності; результативність

Тема 12. Глобалізація та її вплив на моделі розвитку

12.1. Глобалізація: основні підходи до визначення. Утримування процесів глобалізації. Трансформація світогосподарських зв'язків і формування глобальних економічних режимів.

12.2. Основні агенти глобальної економіки. Транснаціональні корпорації, міжнародні фінансові інститути й мегаполіси. Глобальні економічні й інформаційні мережі.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

При викладанні навчальної дисципліни доцільно використовувати: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; евристичний метод; дослідницький метод.

Для активізації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів застосовуються: проблемні лекції (т.8), диспут (т.1, 3-4, 6-7, 12), бесіди (т. 2-5, 7-8, 11),

презентації (т.1-12), моделювання професійних ситуацій (т.7), кейс-стаді (т.4, 8,11), дебати (т. 2-6, 8, 12).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у слухачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, занять і самостійних завдань та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здавати іспит, – 35 балів);

Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю, який передбачає накопичувальна система (максимальна кількість – 60 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 35 балів). Результат семестрового іспиту оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів). Результат проставляється у відповідній графі екзаменаційної «Відомості обліку успішності». Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Поточний контроль за цією дисципліною проводиться у таких формах та за максимальною кількістю балів:

Активна участь у виконанні практичних завдань – 30 балів;

поточна контрольна робота – 10 балів;

виконання творчих завдань – 10 балів.

Модульний контроль з цієї дисципліни проводиться у формі колоквиуму. Максимальна кількість балів, яку слухачі можуть отримати, складає 10 балів.

Загальний бал складається з накопичених балів за всі завдання, які округляються до цілого числа за математичними правилами. Екзаменаційни білет складається з чотирьох завдань. Перше та друге завдання є діагностичними та оцінюються кожне максимально у 8 балів. Третє і четверте завдання є ситуаційними та оцінюються кожне максимально у 12 балів. Загальна сума балів за екзамен складає максимально 40 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни»

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Макс.бал
Тема 1. Предмет і метод економічної компаративістики	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Поняття «національна економіка». 2. Змішана економіка. 3. Методи порівняльного аналізу національних економік		-
	Практичне заняття	Диспут «Функції національної економіки»	Виконання практичних завдань.	5
<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Діалектика взаємозв'язку інтересів і потреб національної економіки	Презентація домашнього завдання	
Тема 2. Багатоваріантність розвитку економічних систем	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Можливість варіацій економік у рамках однотипних суспільних систем. 2. Наявність специфічних (загальних і часток) критеріїв ефективності в різних типах економічних систем. 3. Техніко-економічні параметри порівняння		-
	Практичне заняття	Бесіда «Державні інститути та органи». Дебати «Соціальне партнерство».	Поточна контрольна робота	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пріоритетні напрямки розвитку економічної політики держави	Презентація домашнього завдання	
Тема 3. Типологізація ринкових моделей розвитку	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Основні варіанти розвинених ринкових соціально-економічних систем. 2. Порівняльний аналіз економічної ефективності основних капіталістичних моделей. 3. Нагромадження некапіталістичних тенденцій у зрілому індустріальному капіталізмі		-
	Практичне заняття	Бесіда «Концепції державного регулювання». Диспут «Постіндустріальний капіталізм»	Виконання практичних завдань	-
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Взаємодія різних типів розвинених ринкових економічних систем і проблеми глобального миру	Презентація творчого завдання	5
Тема 4. Порівняльний аналіз ринкови	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Типологізація капіталістичних економічних систем. 2. Цілі державного втручання		-

х моделей розвитку	Практичне заняття	Диспут «Співвідношення плану й ринку». Дебати «Фактори прийняття рішень». Бесіда «Типова модель ухвалення адміністративних рішень» Кейс-стаді «Прийняття політичних рішень».	Виконання практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Соціально-економічне моделювання на основі інституціональної матриці	Презентація домашнього завдання	
Тема 5. Економічні моделі розвинутих країн	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Основні моделі ринкових економік. 2. Загальні й специфічні характеристики		-
	Практичне заняття	Бесіда «Шведська модель». Дебати «Моделі Скандинавських країн». Презентація «Англо-саксонська модель»	Виконання практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Діагностика корпоративної моделі на прикладі Італії	Презентація домашнього завдання	-
Тема 6. Типологізація моделей розвитку , що формується	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Економіки, що розвиваються як особливий тип соціальних і економічних систем. 2. Традиції як основа поведінки індивіда й життя суспільства. 3. Східне суспільство як ранній тип командної економіки		-
	Практичне заняття	Диспут «Особливості науково-технічного розвитку України». Дебати «Державна інноваційна політика України».	обговорення питань теми.	-
			Поточна контрольна робота.	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пріоритетні напрями науково-технологічного та інноваційного розвитку України	Презентація домашнього завдання	-	
<i>Аудиторна робота</i>				

Тема 7. Порівняльний аналіз моделей розвитку , що формується	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Критерії типологізації економік, що розвиваються. 2. Найменш розвинені країни. 3. Формування змішаних соціально-економічних моделей розвитку у світі, що розвивається		-
	Практичне заняття	Диспут «Співвідношення соціально-економічних укладів». Бесіда «Ісламські соціально-економічні моделі». Моделювання професійних ситуацій: «Проблема відсталості й способи її подолання».	Виконання практичних завдань	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Проблема бюрократії і «бюрократичного капіталізму»	Перевірка домашніх творчих завдань	5
Тема 8. Економічні моделі країн, що розвиваються	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Порівняльний аналіз економік, що розвиваються. 2. Специфіка економічних детермінант соціальної стратифікації. 3. Місце й роль економік, що розвиваються, у світовому господарстві.		-
	Практичне заняття	Бесіда «Основні функції держави». Дебати «Роль неформальних інститутів». Кейс-стаді «Генезис тіньової економіки»		-
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Проблема маргіналізації соціальних груп у країнах, що розвиваються		-	
Тема 9. Типологізація трансформаційних економік	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Типологізація перехідних економік. 2. Зміна ролі й функцій держави. 3. Соціалізм як некапіталістична суспільна система на індустріальній основі.		-
	Практичне заняття	Бесіда «Лібералізація ринків факторів виробництва». Дебати «Децентралізація прийняття економічних рішень». Кейс-стаді «Зміна прав і форм власності».		-
			Колоквіум	5
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Бюрократичне опосередкування доступу до засобів виробництва		-	
Тема 10.	Аудиторна робота			

Порівняльний аналіз трансформаційних економік	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Соціально-економічні моделі розвитку трансформаційних економік. 2. Перехідні економіки як особливий тип соціальних і економічних систем. 3. Соціально-економічні моделі, трансформаційних економік		-
	Практичне заняття	Бесіда «Програми й результати трансформаційних процесів у Китаї й В'єтнамі». Дебати «Причини кризових явищ і росту в перехідних економіках». Кейс-стаді «Способи подолання макроекономічної нестабільності».	Виконання практичних завдань	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Боротьба за нове місце у світовому господарстві	Презентація домашнього завдання	-
Тема 11. Формування нових моделей розвитку	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Вплив світогосподарських відносин. 2. Формування нової соціально-економічної моделі розвитку. 3. Вплив НТР на організацію й ефективність економічної діяльності в розвинених країнах		
	Практичне заняття	Бесіда «Партиципація» соціально-економічна модель». Кейс-стаді «Інтеграція й маргіналізація».		
			Колоквіум	5
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Нова модель розвитку - «економіка, що базується на знаннях» (на прикладі Ірландії та Фінляндії)			
Тема 12. Глобалізація та її вплив на моделі розвитку	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Глобалізація: основні підходи до визначення. 2. Основні агенти глобальної економіки.		
	Практичне заняття	Дебати «формування глобальних економічних режимів». Диспут «Глобальні економічні й інформаційні мережі»	Виконання практичних завдань	5
Самостійна робота				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Транснаціональні корпорації, міжнародні фінансові інститути й мегаполіси.		
			Разом	60
			Іспит	40
			Разом по курсу	100

Рекомендована література

Основна

1. Economics in Context Initiative. 2021. “Comparative Economic Systems: Capitalism and Socialism in the 21st Century.” An ECI Teaching Module on Social and Economic Issues, Global Development Policy Center, Boston University. <http://www.bu.edu/eci/education-materials/teaching-modules>

2. Політична економія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. С. Бріль, О. М. Клименко, І. Ф. Лісна [та ін.] ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (3,09 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. - 279 с. : іл. - Загол. з титул. екрану. - Бібліогр.: с. 273-278.

3. The Fundamentals of Economics [Electronic resource] : textbook for self-study / L. Ukrainka, M. Mashchenko, I. Lisna [et al.] ; under the edit. M. Mashchenko; Simon Kuznets Kharkiv national university of economics. - E-text data (910 КБ). - Kharkiv : S. Kuznets KhNUE, 2021. - 163 p. : il. - The title screen. - Referenc.: p. 162-163.

4. Xu, Chenggang. 2021. Demystifying China's Economic Miracle. Institute for New Economic Thinking, video resources. <https://www.ineteconomics.org/perspectives/videos/demystifyingchinas-economic-miracle>.

Додаткова

5. Макро- та мікроекономіка [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. А. Мащенко, М. С. Бріль, О. М. Клименко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 214 с.

6. Теоретико-методологічні засади формування національної економічної системи в умовах інтеграції у світове господарство [Електронний ресурс] : монографія / М. С. Бріль, О. М. Клименко, М. А. Мащенко та ін. ; за заг. ред. канд. екон. наук, доцента М. С. Бріль. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 208 с.

7. Tikkanen, Roosa, and Melinda K. Abrams. 2020. “U.S. Health Care from a Global Perspective, 2019: Higher Spending, Worse Outcomes?”. The Commonwealth Fund, Issue Brief, January 30, 2020. Trades Union Congress. 2020. “Amazon Warehouse Worker Takes Eight Weeks to Earn What Bezos Makes in a Second, says TUC.” <https://www.tuc.org.uk/news/amazon-warehouse-worker-takes-eight-weeks-earn-what-bezos-makes-second-says-tuc>

Інформаційні ресурси

8. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система). Розміщено: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8883>

9. Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

10. Міністерство доходів і зборів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу

до ресурсу: <http://minrd.gov.ua/ru/>.

11. Міністерство фінансів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.minfin.gov.ua/>.

12. Національний банк України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua>

13. Статистика України : науковий журнал. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: www.ukrstat.gov.ua.